چې غوټې پسې وهې په لاس به در شي، چا ویل چې په دریاب کې گوهر نشته!

د بریالي ژوند

څو رازونه

Ketabton.com

لیکنه: فضل الرحمن "عادل"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بريالي ژوند څو رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:... د بریالي خو ژوند رازونه

لیکنه:............فضل الرحمن (عادل)

اوډون:..........پخپله لیکوال

کال:.............۱۴۰۰ لمریز

خپرونکی:......خپله لیکوال

اړیکه: ۰۰۹۳۷۷۰۸۴۸۲۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سریزه.................................... 2
هوډ (نیت) 4
هدف.................................... 6
هڅه 8
هیله.................................... 10
همت.................................... 12
هنر.................................... 15
هوښ 18
هیښمه.................................... 21

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

الحمد لله رب العلمين و الصلواة والسلام على رسوله الكريم؛
أما بعد :
که څه هم نن سبا د بريالي ژوند او يادا چې څرنګه کولی شو په ورځنیو چارو کې بريالي و اوسېږو د ډېرى افغان او خارجي تکړه او سترو پوهانو او ليکوالنو مؤثر کتابونه او مقالې خپرې شوې دي .
له دې منځه ما هم غوښتل چې د هغوی پر پله پل کېږدم او خپلو هيوادوالو ته يو څه وړاندې کړم چې بلآخر وتوانېدم او د (هـ) توري په لمسون(انګېزه)مې د بريالي ژوند د رازونو په اړه له خپل توان سره سمې چې قرآني ايتونه او د نبي کريم ﷺ احاديث، همدارنګه د پوهانو غوره وېناوې په کې راغلي دي ليکنې وکړې .او له خپلو دغو ليکنو مې دا وړوکی کتابګوټی جوړ کړ په دې هيله چې د ګټې وړ مو وګرځي او داهيله لرم چې له نورو ملګرو سره مو يې هم شريك کړئ تر څو نور مسلمانان هم ګټه ترې واخلي .

فضل الرحمن" عادل"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بريالي ژوند دغه رازونه په لاندې ترتيب سره واضح شوي دي .

١ : هوډ (نيت، قصد ، اراده) ...

٢ : هدف (موخه، مقصد ، غرض) ...

٣ : هڅه (کوښښ، زيار) ...

۴ : هيله (غوښتنه، اميد) ...

۵ : همت (زړورتيا ، عزم، ميړانه)...

۶ : هنر (کسب، کار، مسلك) ...

٧ : هوښ (پوهه، بيداري، ويښتيا) ...

٨ : هيښمه (کنټرول، تنظيمول)...

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوډ (نيت)

له ارادي غوښتنې او تصميم سره يوې کړنې او کار ته مخه کول، يا په بله وينا د يوې کړنې طرف ته ځان متوجه کولو ته هوډ وايي .

لکه يو انجينر چې يوې ودانۍ او کور ته نقشه جوړوي، نو آيا پرته له نقشې د کور او ودانۍ جوړول شونې دي!؟ ځواب همدادی چې هيڅکله نه .

يا لکه يو کراچۍ وان چې د پلورلو لپاره په کراچۍ (ريړه) کې سبزيجات او د پلورلو وړ شيان واچوي.

دې ته نيت، هوډ، قصد، تصميم او اراده وايي .

د يو کار او کړنې لپاره له هر څه نه مخکې په لومړي سر کې هوډ او قصد کول اړين او لازمي دی، ځکه پرته له هوډه هيڅ سمه کړنه شونې نه ده تر دې پورې چې له نيت او هوډ پرته د الله (ج) پر وړاندې هم عملونه د قبول وړ نه دي .

د بشريت سترلارښود (ﷺ) ويلې دي **((انما الاعمال بالنية، وانما لامري ما نوى)).**

وايي :کړنې (عملونه) په نيت سره دي که دې يې هوډ او اراده کړې وه منل کېږي حسابيږي او کنه نو نه ګڼل کېږي، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه وايي د يو چا لپاره هغه څه دي چې نيت يې کړی وي نو که د خير يو کار کوې تاته به يې هم خير ورسېږي الله ﷻ به درنه خوښ سي .که د کوم څه د لاسته راوړلو هوډ وکړې الله ﷻ خامخا دا توان در کوي چې تر لاسه يې کړې .په د نيا کې هيڅ دا سې څه نشته چې يو څوك يې هوډ وکړي او ترلاسه يې نه کړي!.
او هيڅ داسې څه نشته چې لاسته يې راوړي او هوډ يې نه وي کړی، او کومو خلکو ته چې پرته له هوډه کوم څه لاسته ورځي هغوی يې ورتيا لري .
زموږ او تاسو په ټولنه کې که له بې تعليمه وګړو پوښتنه وکړې چې ولې زدکړې درنه پاتې شوې ځواب يې همدا وي چې هوډ يې نه درلود .
پوهان وايي وای هوډ د ځواکونو پاچا دی !کله چې باچا امر کوی رعيت پرته له څه ويلو هغه ته غاړه ږدي، نو کله چې د يو کار لپاره هوډ وکړل شي ذهني او بدني ځواکونه خپله په کار پيل کوي او د ترلاسه کولو لپاره يې هلې ځلې کوي او بلاخره يې مومي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هدف

د بريالي ژوند يو بل راز موخه (هدف) دی .
هدف ياني مقصد ، مطلب، غوښتنه، غرض او موخه :هغه مطلب او غوښتنه ده چې اراده ورته متوجه وي .
يا پر بله وينا هغه غوښتنه ده چې د لاسته راوړلو لپاره يې تا اراده کړې وي .
لکه يو ښکاري (صياد) چې ښکار په نښه کوي، نو که ښکار (حيوان يا بل څه) په نښه کې را نه ولي موخه و نه نيسي نو آيا غوښتنه به يې پوره شي!؟ هيڅکله نه تر څو چې هدف ونه نيسي او ځير ونه اوسي .
په دې هر څوك پوهېږي چې هدف څه ته وايي خو په ژوند کې داسې هدف ټاکل لکه څرنګه چې ښکاري ته د ښکار په وخت کې جګ جګ وانښه (ګياوې) لوړې ژورې او ونې مخې ته راځي خو
دی خپل ښکار ته ځير وي پوره هڅه کوي او له نظره يې نه اچوي، په عادي ژوند کې هم ستونزې راځي مشکلات پېښېږي خو هدف هيڅکه بايد له پامه ونه غورځول شي له بې زړه توبه ځان وساته ځکه کوم هدف چې دي ټاکلی خامخا يې تر لاسه کوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله نا کله څوك له ناکامۍ سره هم مخ کېږي، چې د هغه ضد هيله ده هيله به هيڅکله هم له لاسه نه ورکوي!.

الله ﷻ وايي ((قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ)) (سُوْرَةُ الحِجر 56 :)

ابراهيم (ع) وويل" :د خپل رب له رحمت څخه خو ګمراهان ناهيلي کيږي.

ګمراهان لار ورکي غافل وګړي ناهيلي کېږي .

نو ځان له غفلت څخه وژغوره هيله من اوسه او هدف تر لاسه کړه!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅه

د بریالي ژوند دوهم راز هڅه، هاند ، کوښښ، لټون، تلاښ، زحمت، زیار او سعیه ده .
له آره دوی ټوال مترادف وییونه (الفاظ) دي مانا او مقصد یې یو دی چې هغه د یو څه اراده او غوښتنه کول دي یا د یوې کړنې د تر سره کولو لپاره خپل اندامونه په حرکت راوستل دي .
لکه څرنګه چې د عالمونو پالونکي ستر څښتن تعالی ﷻ ویلې دي ((وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ !)) (سُوْرَةُ النَّجم 39 :)
او دا چې د انسان لپاره د کړنو بدله پرته د هغه د تلاښ او کوښښ څخه بل هیڅ نشته؛ یاني د کوم څه تلاښ چې یې کړې وي او هڅې یې په کې کړې وي د هغه هر څه بدله به مومي، او که یې نه وي کړي خالي لاس به پاتې شي .
په پښتو کې یو مشهور متل دی وای بې زحمته راحت نشته .!
نو د راحت لپاره د بریالي ژوند لپاره لکه څرنګه چې هوډ اړین دی همدارنګه هڅه او زیار هم اړین دی .
د زیار په واسطه کولی شو د هر ډول ستونزې حل و مومو .
وای چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي، چا ویل چې په دریاب کې ګوهر نشته .!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر څه پسې چې هڅه وکړې هرمرو لاسته درځي!.
ډېرى وګړي بيا هڅه او تلاښ نه کوي وايي دا ژوند ټول تقدير
دى څه چې ليکلي وي هغه به راپيښېږي دا بلکل غلط ګمان دى
په ژوند کې د بريا لپاره هڅه او تلاښ اړين دي .
عبد الرحمن بابا (رح) څه ښه وايي:

چه نظر کرم په قسمت او په نصيب
راته هيڅ شي خپل تالاش و خپل ترتيب.

پوهان وايي څوك چې طالع (بخت) ته ګوري هغوى لاله پخوا
څخه مړه دي! نو ځانونه مه مړه کوئ هڅه وکړئ ځانونه برياته
ورسوئ .
بريالى ژوند ياني هيڅ چاته نه اړ کېدل!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله

د بریالي ژوند یوبل راز هیله ده .
هیله یاني غوښتنه، ارزو، امید ، تمنا ، تلوسه .
نو که د کوم څه تر لاسه کول حاصلول غواړې هیله یې وکړه او په طرف یې مزل پیل کړه لکه څرنګه چې ستر څښتن تعالی ﷻ ویلي: ((فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَآءَ رَبِّهِۦ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَٰلِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًۢا)). (سُورَةُ الكهف 110)
ژباړه: نو څوک چې له خپل پروردګار سره د یو ځای کېدو په هیله وي، هغه ته په کار ده چې ښه عمل وکړي او په بندګۍ کي له خپل رب سره بل څوک شریک نکړي.
مطلب د هیلې د پوره کېدلو او مطلب تر لاسه کولو لپاره عمل ډېر اړین دی، هغه که دنیاوي وي یا اخروي یې، همدارنګه له ناسم بېګټې، شیطاني، زهري او وژونکي فکرونه له ځانه لرې غورځول او د روښانه راتلونکي په اړه فکر کول مو هیلو ته ځواکمنتیا ور ښني .!
خو که بې ارزښته فکرونه مو کول، واړه کارونه مو ځانته په بېځایه سوچ غتهول او ځان مو نه ترې وژغوره، ورځنی ژوند به مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تريخ او او د شاوخوا خلکو سره به مو هم اړيکې بې خونده وي، هغوی به هم ځان درڅخه ښنګ ته کوي او هيلې به دي ورځ په ورځ مړاوي کېږي.!

نا هيلي د بریالیو او هوښیارو خلکو کار نه دی بلکې د ناپوهو او لار ورکو خلکو کار دی، کوم چې په خپله ښه او بده نه پوهېږي .

همدارنګه الله ﷻ فرمايلي دي :چې د خپل رب له رحمت (لوروني) څخه ګمراهان (لاروركي) ناهيلي کېږي .

ځان له ګهراهي څخه وساته تل له الله ﷻ څخه غوښتنه وکړه دعاء وکړه هغه يوازنی ستر او پوره لورونکی دی کوم چې تاته يې شتون درکړی تاته يې تر دې مهاله ژوند او توان درکړی، سفر وکړه خلك وګوره په خپل ځان شکر وکړه او هيله من و اوسه ! او د مطلب د حاصلولو لپاره تل تيار اوسه!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همت

د بريالي ژوند پنځم راز همت (زړورتيا) ده .
همت ياني مېړانه، زړورتيا ، بهادري، اراده، غوښتل، ډېر کوښښ کول، عزم، غټ نظرلرل!.
د ژوند هره کړنه په همت سره کېږي، همت (زړورتيا) مو د ژوند لوړو پوړيو ته رسوي!.
کله نا کله په ژوند کې ستر چانسونه او فرصتونه مخ ته راځي نو په هغه وخت کې همت پکار دی، که څه هم ستونزې ولرې خو په دې خبر اوسه چې چانسونه هر وخت نه وي خپل نظر (ليدلوری) دې پراخ کړه زړورتيا وکړه او دا چانس هم وازمويه او باوري و اوسېږه ځکه ته دا کار کوې ! او کولی يې شې! او ته د دې کار وړتيا لرې .!
همت د وېرې ضد دی وېره ياني څه!؟ ولې ډارېږې!؟ دا ډار له کومه سوی!؟ لکه څرنګه چې زړورتيا او همت انسان لوړو پوړيو ته رسوي همدارنګه وېره يې ښکته را غورځوي وېره هسې يو شيطاني پديده ده ځان ترې ساتل خپله برياليتوب دی! ځکه الله (ﷻ) عقل فکر او سوچ در کړی ښه او بد درك كولی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومولی شي نو بیا ډار د څه لپاره!.
دا ښکاره ده چې درك او احساس یو څه درکوي او ویره ده چې تل دي له یو څه ته رسېدلو او د یو څه له لاسته راوړلو منع کوي .
نو د یو څه عزم کول او پر ځان باوري کېدل او د لاسته راوړلو اراده یې کول خامخا به هغه ځیز ته رسېږې او تر لاسه کوې به یې!.
دا که د یو څه د لاسته راوړلو لپاره زړورتیا او همت وکړې او لاسته یې راوړې خو بریا دي تر لاسه کړه کامیاب شوې، خو که بریالی نه شوې هیڅ تاوان دي هم نه دی کړی ځکه اوس هم همغه فکر لاسونه پښې او وجود لرې مخکې هم همداسې وې!.
نو لوړ همت کول د بریالیتوب ضامن دی لکه څرنګه چې عبدالرحمن بابا (رح) وایي :

چه کامله اراده لرې په زړه کې
د مرشد له اشارته بې ارشاد وې!.

مطلب د کو څه لپاره چې پوره اداره لرې نو پرته د لارښود له لارښوونې خپله دا اراده لارښوونه ده، او خپل مطلب ته به رسېږې!.
نو همت کول پکار دي، په کېناستلو هیڅ نه کېږي ځکه که ناست هم یې عمر تېرېږي او که بوخت یې هم عمر تېرېږي خو د مرګ نېټه نه ده مالومه نو داسې ژوند کول پکار دي چې مرګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي خلك ضايع وبولي او در پسې وژاړي .
په پښتو کې يو متل دی وای مېړونه مري نومونه يې پاتي کېږي
دا د با همته خلکو ستاینه کوي نو مېړانه کول پکار ده په بې
همتۍ سره هيڅ هم لاسته نه راځي!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هنر

د بريالي ژوند يو بل راز هنر (کسب او زدکړه) ده .
هنر ياني فن، کمال، زدکړه، کسب، مهارت، پېشه، تخنيك، جوهر .
حلال هنر (کار او کسب) زده کول او له دې لارې روزي پيدا کول فرض او واجب دي .
هنر زده کول دې شخصيت لوړوي تر څو چې زيات کمالونه زدکړې هغومره زياتي ستونزې به له منځه يوسې او اساني به رامنځته کړې!، په هغه اندازه به له مجبورۍ خلاص شې او هغه ټولې اړتياوې به دې پوره شي .
رسول الله ﷺ ويلې دي: ((**مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدَيْهِ، وَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدَيْهِ**)). (**رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ**).
له مقداد (رض) نه روايت دی وايي :رسول الله ﷺ وويل :هيڅوا کله داسې خوراك نه دی کړی چې غوره (بهتر) وي له هغه خوراکه چې پخپل لاس يې ګټلی وي ــ ځکه د الله ﷻ نبي داود(ع) چې و د خپل لاس له ګټې به يې خوړل.
ياني کوم څه چې پخپله کارکولو سره پخپل هنر او کسب وګټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر غوره پاك او بهتر دي له هغو څخه چې بل چا ګټلي وي .
په دې کې توجه او لارښوونه ده حلا کسب (هنر) او کار ته؛ ځکه
په حلال کار کې ډېري ګټې دي د هغو له جملې :
۱ : د اجرت (مزدوري) په اخیستلو کاریګر ته ګټه ترې رسېږي،
کله چې بل چاته کار کوي، او که د تجارت کار و زیادت په
اصلي پیسو (رأس المال) راځي .
۲ : خلکو ته ګټه ترې رسېږي د هغوی د کالیو لوښو خوراکي
توکو او داسې نوري اړتیاوي پوره کېږي، همدارنګه هغه څه چې
په کوښښ سره تر لاسه کېږي لکه د ونو کرل د فصلونو او مېوو
کرلو ریبلو اړتیاوي پوره کېږي .
۳ : کاریګر (مزدور) له بېکارۍ او بېلارۍ او زړه توري څخه پرې
مشغولېږي .
۴ : نفس یې ماتېږي سرکشي او کبر یې کمېږي .
۵ : له سپك سوال کولو نورو ته له احتیاج (اړکېدلو) څخه
خلاصېږي .
د کاریګر شرط داده چې په دې عقیده به نه وي چې دا رزق او
روزي کار او کسب راکوي، بلکې رزق او روزی د الله ﷻ له لوري
ده .
کار کول د انبیاؤ سنت او تګلاره ده ځکه داود (ع) به زغرې
جوړولې او خرڅولې به یې او له دې لارې به یې ځان ته روزي او
مال پیدا کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په کار کې دومره بوختېدل نه دي پکار چې عبادت پرې پاتي شي، بلکې کار پخپل ځای او عبادت پخپل ځای ځینې وګړي کار کوي خو عبادت ورته پرېږدي چې دا جهالت او ګمراهي ده عبادت په هیڅ شي هم نه شي پرېښودل کېدلی ځکه الله ﷻ انسانان او پېریان د عبادت لپاره پیداکړي دي .

خوشحال خان بابا (رح) څه ښه وايي :

که طالع او هنر دواړه سره کښېږدی

زه خوشحال به پکی ونیسم هنر !

طالع ته کتل کار او کسب نه زده کول بل چاته تمه کول دا هغه څه دي چې سړی له سرېتوبه اچوي بذدله کوي يې جرأت يې له منځه وړي تل به يې بل چاته لاس نیولی وي سوال به کوي خلك به په بد نظر ورته ګوري، بلآخره به تنګ ژوند لري له ژونده به يې هم زړه تور وي له خلکو هم، الله ﷻبه هم ترې ناراضه وي ،نو هنر زده کول په ځان اړين کړئ تر څو له داډول مشکلاتو وژغورل شئ!.

په پښتو کې یو متل دی وای هنر زده کړه د کندو شاته يې واچوه!.

یاني کار زده کړه بس کله چې دي اړتيا شوه کار ترې واخله ستونزه دي پرې حل کړه؛ کنه تاوان خو دي نه دی کړی نه کوم پېټی دی چې سترې به دي کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښ

د بريالي ژوند اووم راز هوښ (بيداري او ځرکتيا) ده .
هوښ ياني عقل، فکر، پوهه، بيداري، ځيرکتيا ، او ويښتيا ته وايي چې د ويده کېدلو هېرېدلو بې خبري ضد ده .
الله ﷻ څه ويلي دي :((إِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِندَ اللّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لاَ يَعْقِلُونَ)) (سُوْرَةُ الأَنفَال22 :)
ژباړه :په يقيني توګه، د خدای په نزد د ساه کښانو ډېره بده نوعه، هغه کاڼه، ګونګيان خلک دي چې له پوهې څخه کار نه اخلي!.
ياني د ژوند په هر کار کې فکر وکړه ! ځان له کوڼوالي او ګونګوالي وساته ! په ګټه او تاوان يې ځان خبر کړه ! غوږه او ګټور يې وټاکه تر څو د بدو مخلوقاتو په ټولۍ کې رانشې!.
د ژوند په هره چاره کې بيدار اوسېدل پکار دي، کار پخپل وخت سره کول او له غفلت نه ځان ساتل ژر د ستونزو په مقابل کې درېدل د ستونزو حل لاره لټول او ستونزې حل کول دا هغه څه دي چې وخت مو بچت کوي او کولی شئ په نور وخت کې ډېر څه لاسته راوړئ!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښیار اوسېدل د کارونو او پېښو د حل لپاره عقل په کار اچول فکر کول؛ یا د یو کار شروع کولو لپاره له داسې وګړو سره مشوره کول چې په دې کار او هنر پوهېږي . د کار کولو لپاره زر تر زره لاس په کار کېدل نقشه او پلان جوړول وخت له لاسه نه ورکول همدا بریا ده .

عبد الرحمن بابا (رح) څه ښه وایي :

نن چه صبح ده روښانه لار صحیح کړه
ناګهانه به دا صبحه شب تار شي !.

مطلب بیدار اوسه هر کار پخپل وخت او ځای سره وکړه او له څنډولو یې ځان وساته؛ ځکه شونې ده بیا دا موکه (موقع) په لاس در نشي په ژوند او ورځنیو پېښو او راتلونکو څنډونو هیڅ باور نشته .

وایي :

((په دنیا کښې خوب هغه کا چه نادان وي
هغه څوک چه طلبګار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښې
چه مطلب د چا دیدار وي څه به خوب کا))

مطلب که په ژوند کې کامیابي او بریالیتوب غواړې نو بیدار او سه له هرې موکې ځان خبروه له پوهو او بریالیو خلکو سره اړیکه ټینګې کړه پوهه تر لاسه کړه ځکه پوهنه رڼاده او همدغه رڼا ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند تګلاري روښانوي!.

په پښتو کې یو متل دی وای بې علمه سړی ړوند دی !بلکل بې علمي په دې مانا که ته یو کار شروع کوې او په هغه دې ځان پوه کړ نو د هغه کار په اړه ته عالم شوې او هغه کار او کړنه درته روښانه ده او کنه نو بیا به لکه ړوند ورته ګورې خو کولی به یې نه شې ځکه چې په اړه دې یې پوهه نه ده تر لاسه کړې او نه یې شې کولی چې د نه لیدلو په مانا ده!.

نو د هر کار په اړه پوهه تر لاسه کړه تر څو دې سترګې روښانه شي او ویښ شې او بریالیتوب ومومې!.

یو کار په تیاره کې داسې نه کېږي لکه په روښنایي کې نو تر څو چې یوه کړنه په باطني نظر (پټ لید) چې عقل او فکر دی روښانه نه کړې آیا د هغه کول شوني دي!؟ نه تر څو چې ځان ویښ نه کړې او کړنه روښانه نه کړې،نو په ورځني ژوند کې د بریالیتوب لپاره اړینه ده چې ویښ شې!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيښمه

د بريالي ژوند بل راز هيښمه (کنټرول) دی .
هيښمه ياني کنټرول، بيا کتنه، تنظيمول، ساتنه کول ...
ژوند بيلابيل اړخونه لري لکه له وګړو (خلکو) سره اړيکې، زدکړې کول، مجلسونه او غونډې، مسافري، کور پاتې کېدل، کاروبار، د مال ګټل لاسته راوړل، مال خرڅه کول لګول او داسې نور ټول ....
په دې ټولو کې په ځان کنټرول او ځاني نظم ساتل ډېر اړين دي . له خپلوانو او دوستانو سره خپلوي پاله!، او له نېکو خلکو سره ملګرتيا کوه!، له هغو خلکو سره ناسته پاسته کوه!، چې ستاسو اوستا د مسلك يا ستاسو د کاروبار په قدر پوهېږي او تاسو هڅوي تر څو خپل کار په ښوبۍ او له زړه نه وکړئ!.
او له هغو خلکو نه چې بېکاره دي يا کار کولو ته زړه نه ښه کوي تل شکايتونه کوي ځان لرې کړه ځکه همدغه خلك منفي فکر خپروي مفت خواره او پيسې او بريا غواړي خو هيڅ هم لاسته نه ورځي ځکه دوی حرص کوي يا کار نه کوي يا په يوخت ډېرو خواو ته لاس اچوي او په دې کار سره به هيڅ هم لاسته ورنشي.
په پښتو کې يو متل دی وای (چې اوسې په خوی به د هغو سې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو که غوارې بریا تر لاسه کړې له ناکامو خلکو لرې شه!.
رزق او کامیابي ورکونکی الله ﷻ دی خو که څوك په الله ﷻتوکل وکړي ((وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ)).(سُوْرَةُ الطّلَاق3 :)
ژباړه-(او هغه ته به له داسي لاري څخه روزي ورکړي، چي هغه لوري ته يې ګومان هم نه رسيږي .څوک چي پر الله توکُل وکړي، د هغه لپاره الله کافي دی.
خپلې چارې الله ﷻ ته پرېښودل او لاس پکار کېدل له بېلاري او غفلت نه ځان ساتل همدا توکل دی .
همدارنګه در هر څه لپاره پلان چوړول تر څو مو وخت بې ځایه ضایع نه شي ځکه رسول الله ﷺ ویلي دي :((من حسن اسلام المرء ترکه ما لا یعنیه.)) (رواه مالک واحمد).
رسول الله ﷺ ویلي دي د سړي له غوره او ښې مسلماني یاني د یو چا د اسلامي ښکلاګانو له جملې او د ایمان له بشپړتیا دا هم دي چي هغه څه پرېږي چي ګټه نه ورته رسوي!. یانې چي مهم او د ده وړ نه وي هغه که خبري وي یا کار وي یا سیل او کتل وي یا فکر وي!.
همدارنګه په مجلسونو کې خپله ژبه له غیبت تهمت دروغو او فحش نه ساتل پکار دي ځکه دا کارو مو ورځنی ژوند بې خونده کوي او اړیکې مو خرابوي او د الله ﷻ د نا رضایي سبب ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مال ګټلو کاروبار کې هم له دوکې او دروغو ځان وساته ځکه که دا کار وکړې مال دې بې برکته کیږي او د الله ﷻ پر وړاندې هم مجرم ګڼل کیږې!.

په مال خرچ کولو مصرفولو کې پوره دقت کوه خپل ځان کورنۍ او ټولنه له دې کاره وساته؛ ځکه چې الله ﷻ فرمایلي دي:((إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا))(الإسراء27:17)

ژباړه –(بې ځایه لګښت کوونکي د شیطان وروڼه دي او شیطان د خپل رب ناشکره دی.

هغه خلك چې خپل مالونه په ګناه کې لګوي او په دې لګولو کې اسراف کوي دوی د شیطانانو وروڼه دي، ځکه دوی د هغوی اطاعت او منښه کوي په هغه څه کې چې هغوی امر ورته کوي چې هغه خرچه او اسراف دی، او شیطان خو ناشکر دی د خپل رب ځکه هیڅ داسې کار نه کوي چې په هغه کې دې ګناه نه وي، او په هیڅ داسې څه امر نه کوي چې په هغه دې الله ﷻ په قهر نه شي .

نو ځان کنټرولول پکار دي تر څو هم اخروي بریا تر لاسه کړو چې د الله ﷻرضا ده او هو دنیوي چې مال به مو ساتلی (محفوظ) وي!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلام يوازينى حق دين دى چې د انسانانو ټولي ګټې او برياوې
په کې نغښتې دي!.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library